

ЛОБІЮВАННЯ: ЩО ЦЕ ТА ЯК ПРАЦЮЄ?

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЛОБІЮВАННЯ»

ЗАКОН СКЛАДАЄТЬСЯ З 18 СТАТЕЙ ТА ВИЗНАЧАЄ:

- ЩО ТАКЕ ЛОБІЮВАННЯ, КОМЕРЦІЙНИЙ ІНТЕРЕС;
- СФЕРУ ДІЇ ЗАКОНУ ТА НА ЯКІ СФЕРИ НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ;
- ПРИНЦИПИ ЛОБІЮВАННЯ;
- ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ТА ВЕДЕННЯ РЕЄСТРУ ПРОЗОРОСТІ;
- ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРАВИЛ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ СУБ'ЄКТІВ ЛОБІЮВАННЯ;
- МЕТОДИ ЛОБІЮВАННЯ;
- ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ПРЕДМЕТУ ЛОБІЮВАННЯ ТА ПРАВА БУТИ СУБ'ЄКТОМ ЛОБІЮВАННЯ, ПОРЯДОК НАБУТТЯ, ПРИПИНЕННЯ АБО ЗУПИНЕННЯ ВІДПОВІДНОГО СТАТУСУ;
- ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЛОБІСТІВ, ОБ'ЄКТІВ ЛОБІЮВАННЯ, КЛІЄНТІВ;
- ПОРЯДОК ЗВІТУВАННЯ ЗА ЛОБІСТСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ;
- МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА В СФЕРІ ЛОБІЮВАННЯ.

ЩО ТАКЕ ЛОБІЮВАННЯ?

ЛОБІЮВАННЯ - це діяльність, що здійснюється з метою впливу (спроби впливу) на об'єкт лобіювання (зокрема, особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування) в комерційних інтересах бенефіціара (за винагороду, що отримується прямо або опосередковано, та/або з оплатою фактичних витрат, необхідних для її здійснення) або у власних комерційних інтересах особи та стосується предмета лобіювання (нормативно-правовий акт).

КОМЕРЦІЙНИЙ ІНТЕРЕС

КОМЕРЦІЙНИЙ ІНТЕРЕС - ГРОШОВІ КОШТИ ЧИ ІНШЕ МАЙНО, ОСОБИСТІ ПЕРЕВАГИ, ПІЛЬГИ, ІНШІ ВИГОДИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЧИ НЕМАТЕРІАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ, ЯКІ ОСОБА ОТРИМАЄ ЧИ МОЖЕ ОТРИМАТИ В МЕЖАХ ПРОВАДЖЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІСЛЯ ВПЛИВУ (СПРОБИ ВПЛИВУ) НА ОБ'ЄКТ ЛОБІЮВАННЯ В РЕЗУЛЬТАТІ ПРИЙНЯТТЯ (ВИДАННЯ) НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО АКТА, ВНЕСЕННЯ ДО НЬОГО ЗМІН, ВТРАТИ ЧИННОСТІ (СКАСУВАННЯ) НОРМАТИВНО-ПРАВОВИМ АКТОМ, ЯКИЙ Є ПРЕДМЕТОМ ЛОБІЮВАННЯ, АБО В РЕЗУЛЬТАТІ УТРИМАННЯ ВІД ТАКИХ ДІЙ.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ ПІД ЧАС ЛОБІЮВАННЯ

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ ПІД ЧАС ЛОБІЮВАННЯ – СУПЕРЕЧНІСТЬ МІЖ КОМЕРЦІЙНИМИ ІНТЕРЕСАМИ БЕНЕФІЦІАРІВ СУБ'ЄКТА ЛОБІЮВАННЯ, ІНТЕРЕСАМИ ЧИ ПРАВАМИ СУБ'ЄКТА ЛОБІЮВАННЯ ТА ЙОГО ОБОВ'ЯЗКАМИ, НАЯВНІСТЬ ЯКОЇ МОЖЕ ВПЛИНУТИ НА ОБ'ЄКТИВНІСТЬ АБО НЕУПЕРЕДЖЕНІСТЬ СУБ'ЄКТА ЛОБІЮВАННЯ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ НИМ ЛОБІЮВАННЯ.

НЕ Є ЛОБІЮВАННЯМ ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯКА РЕГУЛЮЄТЬСЯ СПЕЦІАЛЬНИМИ ЗАКОНАМИ ТА СТОСУЄТЬСЯ:

міжнародної
технічної
допомоги

виборів,
референдумів

участь у консультаціях з
громадськістю, якщо
здійснюється не на виконання
лобістського договору

діяльність політичних партій та
асоціацій органів місцевого
самоврядування

особисте представництво
фізичною, юридичною особою
своїх інтересів у відносинах з
органами державної влади

участь у
соціальному
діалозі

адвокатська
діяльність

дипломатичної
служби

суб'єктів у
сфері медіа

реалізація
права на мирні
зібрання та
звернення

діяльності громадських об'єднань та
неприбуткових підприємств, установ
та організацій (якщо діяльність не
стосується їх комерційних інтересів)

вплив на суб'єктів владних
повноважень з метою прийняття
або утримання від прийняття
правових актів, що не містять норм
права (індивідуальні рішення)

замовлення проведення
та подання висновку за
результатами громадської
антикорупційної
експертизи

діяльність некомерційних
професійних організацій

ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ ЛОБІЮВАННЯ

ПРЕДМЕТОМ ЛОБІЮВАННЯ Є НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АКТ, ЩОДО ПЛАНУВАННЯ РОЗРОБЛЕННЯ, РОЗРОБЛЕННЯ ТА/АБО ПРИЙНЯТТЯ (ВИДАННЯ) ЯКОГО, ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЯКОГО, ВТРАТИ ЧИННОСТІ (СКАСУВАННЯ) ЯКИМ (АБО УТРИМАННЯ ВІД ТАКИХ ДІЙ) СУБ'ЄКТ ЛОБІЮВАННЯ ЗДІЙСНЮЄ ВПЛИВ (СПРОБУ ВПЛИВУ) НА ОБ'ЄКТ ЛОБІЮВАННЯ.

Тобто суб'єкт лобіювання впливає (або намагається вплинути) на об'єкт лобіювання (суб'єкта правотворчої діяльності або ініціативи) з метою не тільки ухвалити той чи інший нормативно-правовий акт, а й спонукати до вищевказаного переліку дій

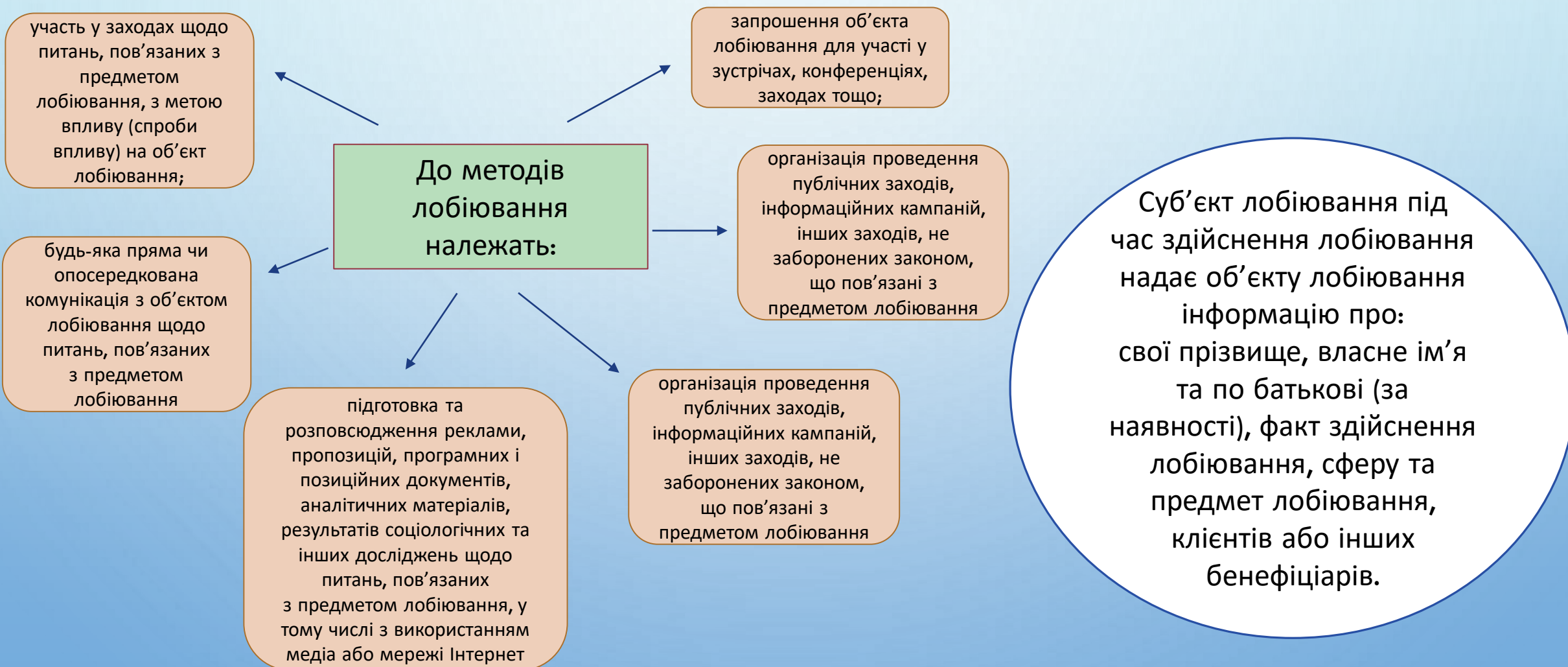

Не може бути предметом лобіювання:

- оголошення загальної або часткової мобілізації;
- введення воєнного стану;
- оголошення стану війни і укладення миру;
- використання Збройних Сил України та інших військових формувань;
- введення надзвичайного стану;
- оголошення надзвичайної екологічної ситуації;
- зміни території України;
- амністії.

МЕТОДИ ЛОБІЮВАННЯ

Методами лобіювання є дії, що вчиняються суб'єктами лобіювання під час лобіювання.

ОБ'ЄКТИ ЛОБІЮВАННЯ

ОБ'ЄКТАМИ ЛОБІЮВАННЯ - Є СУБ'ЄКТИ ПРАВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (КРІМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ РЕФЕРЕНДУМІ, ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА МІСЦЕВОМУ РЕФЕРЕНДУМІ) ТА/АБО СУБ'ЄКТИ ПРАВОТВОРЧОЇ ІНІЦІАТИВИ, ЯКИМИ ЗОКРЕМА Є:

інші органи державної влади та інші суб'єкти публічного права, які згідно із законом здійснюють від імені держави правотворчу діяльність та юрисдикція яких поширюється на територію України

Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, міністерства Автономної Республіки Крим

Верховна Рада України

Президент України

Кабінет Міністрів України

міністерства

територіальна громада на місцевому референдумі

голови місцевих державних адміністрацій та керівники структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій

органи місцевого самоврядування

інші суб'єкти законодавчої ініціативи

Якщо об'єктом лобіювання є особа, яка займає відповідальне або особливо відповідальне становище в розумінні Закону України «Про запобігання корупції», відомості про зустрічі та спілкування з ними вносяться у звіт щодо лобіювання.

Права об'єкта любіювання:

- отримувати та ознайомлюватися з аналітичними матеріалами, висновками, звітами та іншими документами, пов'язаними із здійсненням лобіювання суб'єктом лобіювання, якщо такі документи не містять конфіденційної інформації та не є комерційною таємницею клієнта суб'єкта лобіювання (крім випадків надання згоди на це самим клієнтом);
- одержувати від суб'єкта лобіювання повну, точну і достовірну інформацію про лобіювання, зокрема про мету, сферу лобіювання, предмет лобіювання, клієнта або іншого бенефіціара;
- інформувати Національне агентство про здійснення на нього впливу (спроб впливу) особами, які не мають статусу суб'єктів лобіювання, якщо, на переконання об'єкта лобіювання, така діяльність містить ознаки лобіювання.

Обов'язки об'єкта любіювання :

- створювати належні умови для здійснення лобіювання, сприяти суб'єктам в реалізації їхніх прав, уникати незаконного втручання у здійснення лобіювання;
- розглядати письмові та електронні звернення, аналітичні матеріали суб'єктів лобіювання та інформувати суб'єктів лобіювання про результати такого розгляду;
- інформувати НАЗК про дії суб'єкта лобіювання у процесі здійснення лобіювання стосовно нього, які, на переконання об'єкта лобіювання, порушують вимоги цього Закону;
- не допускати одержання від суб'єкта лобіювання неправомірної вигоди чи прийняття обіцянки, пропозиції про таку вигоду для себе чи пов'язаних осіб;
- вживати заходів щодо недопущення виникнення конфлікту інтересів у відносинах із суб'єктом лобіювання;
- дотримуватися принципів лобіювання.

Об'єкт лобіювання повинен забезпечити рівне і неупереджене ставлення до всіх суб'єктів лобіювання

ЛОБІСТ

ЛОБІСТАМИ МОЖУТЬ
БУТИ:

фізична особа, яка має повну
цивільну дієздатність

юридична особа

іноземна юридична особа, яка
має на території України своє
представництво відповідно до
Закону України «Про
зовнішньоекономічну
діяльність»

Особа набуває статусу
суб'єкта лобіювання з
дня реєстрації у Реєстрі
прозорості.

Лобіювання від імені юридичної особи -
суб'єкта лобіювання здійснюють фізичні особи,
які перебувають з нею у трудових чи цивільно-
правових відносинах.

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ПРАВА НАБУТИ СТАТУС СУБ'ЄКТА ЛОБІЮВАННЯ

Хто не може бути лобістом:

- медіа;
- політичні партії та їх місцеві організації;
- релігійні організації;
- кандидати на виборні посади;
- громадяни або резиденти держави-агресора;
- особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (під час перебування на посаді та протягом року після звільнення);
- органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права;
- юридичні особи, які мають місцезнаходження, реєстрацію, учасників, бенефіціарів або філії в державі-агресорі чи в юрисдикціях, що не виконують міжнародні рекомендації щодо боротьби з відмиванням коштів, або фінансуванням тероризму, або підпадають під санкції;
- особи, включені до переліку пов'язаних з терористичною діяльністю, або щодо яких застосовано міжнародні санкції;
- фізичні особи з непогашеною чи не знятою кримінальною судимістю (крім реабілітованих), або які мають адмінстягнення за корупцію чи заборону на лобіювання;
- фізичні особи, які за рішенням суду визнана недієздатною або такою, цивільна дієздатність якої обмежена, а також фізична особа, яка не досягла повної цивільної дієздатності.

ПОВНОВАЖЕННЯ НАЗК У СФЕРІ ЛОБІЮВАННЯ:

забезпечувати ведення Реєстру прозорості;

здійснювати моніторинг дотримання вимог законодавства з питань лобіювання;

надавати рекомендаційні роз'яснення, методичну та консультаційну допомогу з питань застосування актів законодавства з питань лобіювання;

вносити приписи про порушення вимог законодавства з питань лобіювання, інших вимог та обмежень, передбачених Законом України «Про лобіювання».

ЗАВДАННЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ПІДРОЗДІЛІВ (УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ)

виявлення можливих порушень законодавства у сфері лобіювання;

повідомлення НАЗК про виявлені порушення.

СФЕРУ ЛОБІЮВАННЯ ВРЕГУЛЬОВУЮТЬ ТАКІ АКТИ:

Закон України
«Про лобіювання»

Закон України «Про внесення змін до
Кодексу України про адміністративні
правопорушення щодо встановлення
відповідальності за порушення
законодавства у сфері лобіювання»

Постанова Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Правил етичної
поведінки суб'єктів лобіювання»

Постанова Кабінету Міністрів України
«Деякі питання створення та
функціонування Реєстру прозорості»

ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЛОБІЮВАННЯ

➤ Здійснення лобіювання особою, яка не отримала статусу суб'єкта лобіювання, або особою, статус суб'єкта лобіювання якої припинений або зупинений (повторне порушення протягом року);

від 850 до 1700 грн
від 3400 до 8500 грн

➤ Здійснення лобіювання особою, яка при набутті статусу суб'єкта лобіювання не повідомила про наявність обставин, що виключають можливість такої особи бути суб'єктом лобіювання;

від 8500 до 17000 грн

➤ Неподання або несвоєчасне подання суб'єктом лобіювання звіту щодо лобіювання до Реєстру прозорості (повторне порушення протягом року);

від 850 до 1700 грн
від 5100 до 6800 грн
із заборonoю лобіювати 1 рік

➤ Неподання або несвоєчасне подання до НАЗК заяви про зупинення або припинення статусу суб'єкта лобіювання або заяви про виключення з Реєстру прозорості відомостей щодо фізичної особи, яка здійснює лобіювання від імені юридичної особи - суб'єкта лобіювання;

від 1700 до 5100 грн

➤ Порушення встановлених законом обмежень щодо предмета лобіювання або здійснення лобіювання в комерційних інтересах особи, яка не може бути бенефіціаром, чи на замовлення особи, яка не може бути клієнтом, або фінансування лобіювання за рахунок коштів (засобів), які не можуть бути джерелом фінансування лобіювання.

від 17000 до 34000 грн